

των, τελείως ἐναντίον τοῦ ἐπιειμένου, ἢ ἀκολουθήσῃ ἢ ἐκμηδενίσῃ αὐτῶν κατὰ τοὺς μὲν, ἢ περιαιωγῇ των εἰς κατέστησιν ἀγνωστον κατὰ τοὺς δέ. Δὲν εἶναι ὅθεν εὐλογον, ἐπιειμένοι ζωῆς διγενεκοῦς, γὰ κλυδωνίζονται καὶ ἐκ θεμελιῶν τῆς ὑποστάσεώς των γὰ θανάτων, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ θανάτου καὶ τῇ προσφει ἐπομένως τῆς ἐκμηδενίσσεως των ἢ τῆς παρελευσεώς των εἰς θέσιν ἀγνωστον, χάριν τῆς ὁποιᾶς θεαίως δὲν προτιμῶσι γὰ διακινδυνεύουσι τὴν κατημένην παροῦσαν θετικὴν καὶ θεαίαν. Δικαιολογήσιμος λοιπὸν παρὰ τοῖς τοιούτοις ἢ διατάραξις τῆς ἐσωτερικῆς γαλήνης καὶ εὐλογος ὁ δημιουργούμενος παρ' αὐτοῖς ἐνδόθερος ἰσχυρός. Καὶ ἂν ἐν τῇ κύκλῳ τούτων ἐμφανίζονται τινας, ἀταράχως ἀτενίζοντες καὶ ἀπαθῶς προσμένοντες τὸν θάνατον καὶ περ πιστεύοντες ὅτι μετὰ τοῦτον ἀφευκτος ἢ ἀκολουθήσῃ ὁ μηδενισμός των, ἢ ἀ πρόκειται περὶ ἀνθρώπων ὅπως ἐξαιρετικῆς καὶ ἰδιαζούσης ψυχουσιθέσεως. Καὶ δικαίως ὁ νεαρός Ραφαὴλ ἐν τῇ ὁμωνύμῳ ἔργῳ τοῦ Λαμαρτίνου, (2) τοῦ ἡδυμῶλου τούτου Γαλάτου αἰδοῦ καὶ συγγραφῆως, ἐξεπλήσσετο παρατήρων τὸν ἐν τῇ αὐτῇ ἔργῳ ἰχνογραφούμενον γέροντα σοφόν, ἀτάραχον πρὸ τοῦ ἐγγίζοντος θανάτου του, καὶ περ μὴ πιστεύοντα εἰς ἑτέραν ἐκεῖθεν τοῦ τάφου ὑπάρχουσαν ζωὴν. Πλὴν ὅμως ἄλλως δέον γὰ ἔχη προκειμένου περὶ τῶν ὁπαδῶν τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ.

Ἦδη τέσσαρας ὅλους αἰῶνας πρὸ τῆς ἐλευσεως τοῦ Θεανθρώπου εἰς τὸν πλανήτην μας, ὑπὸ τὴν ἀπλήν προϋπόθεσιν τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, τῆς Φαναρέτης ὁ μέγας υἱός, τῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ ἀνθρωπότητι ὁ ἀληθῆς θεμελιωτής, πρὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς Ἡλιαίας ἀπολογοῦμενος, ἐθεώρει τὸν θάνατον ὡς τι κατ' ἐξοχὴν ὠφέλιμον καὶ ἐπικερδῆς καὶ διεκήρυττε πρὸ τῶν Ἀθηναίων δικαστῶν «ἐγὼ μὲν πολλάκις ἐθέλω τεθῆναι», καὶ παρακατῶν περὶ τῶν θενωτῶν «τά τε γὰρ ἄλλα εὐδαμιονέστεροί εἰσιν οἱ ἐκεῖ τῶν ἐνθάδε καὶ ἦδη τὸν λοιπὸν χρόνον ἀθάνατοι. (3)

Ἐὰν ὅθεν καὶ μόνον ἢ ἐπὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ὄχι πειοίθησις τοῦ φιλοσόφου τούτου, ἀλλ' ἀπλῶς ἰσχυρῇ ἐλπίς, ἦτο ἱκανὴ γὰ ἐκβάλλῃ τοῦ θανάτου τὸν φόβον ἀπ' αὐτοῦ καὶ γὰ καθιστᾶ μάλιστα τὸν θάνατον ποθεινόν, ὁποῖα πρέπει γὰ εἶναι τοῦ χριστιανοῦ ἢ στάσις ἀπέναντι τούτου, τοῦ χριστιανοῦ, τῆς πίστεως τοῦ ὁποῖου θεμελιωδῆς εἶναι ἢ διδασκαλία περὶ ὑπάρξεως ψυχῆς καὶ ἀθανασίας ταύτης καὶ συνεχείας ἐπομένως καὶ μετὰ θάνατον τῆς ζωῆς, τῆς ζωῆς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, δὲν ἀπαιτεῖται νομίζομεν οὔτε ἐπίμοχθος ἔρρουν οὔτε μακροχρόνιος ἐκζητήσις ἵνα γνωρίσῃ τις. Καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐρχόμεθα πλέον.

(1) «Ἀνάπλασις» 9—1—1910.

(2) Λαμαρτίνου. Ραφαήλ. (Μετὰφρ. Κοντογιάννη).

(3) Πλάτωνος «Ἀπολογία Σωκράτους» ΔΒ'.

ΓΝΩΜΑΙ ΣΟΦΩΝ

Ἡ σιγνώμη εἶναι καλλιτέρα ἀπὸ τὴν τιμωρίαν διότι ἐκεῖνη μὲν εἶναι ἡμέρου χαρακτήρος αὕτη δὲ θηριώδους

Πιττακός.

Τῶν μεγάλων ἀδικιῶν μεγάλα εἶναι αἱ παρά τοῦ Θεοῦ τιμωρίαι.

Ἡρόδοτος

Ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτος ἄνε φρονήσεως δὲν εἶναι ἀσφαλῆ.

Δημόκριτος

Κοσμολογικαὶ μελέται.

Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΡΓΟΙΣ ΑΥΤΟΥ

Ὡς τὸ μυστηριωδέστερον τῶν φαινομένων ὁ φυσικός ἥλιος ἐπεφάνη κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν τῆς δημιουργίας ἐν τῇ μέσῃ τῆς ὑπνωττούσης πλάσεως, καὶ οἱ ἄγγελοι ἤνεσαν τὸν Ἰψιστον φωνῇ μεγάλῃ, Παρομοίως καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς ὡς μοναδικὴ προσωπικότης καὶ θαῦμα ἄρρητον τῆς ἱστορίας, ἀμήτωρ μὲν κατὰ τὴν θεότητα, ἀπάτωρ δὲ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἢ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου ἀνθρωπότης κατηνυγασθῆ καὶ ἠλάλαξε δι' αὐτόν.

Αὐτόφως προήλθεν εἰς τὸ μέσον ὁ ἥλιος, δαεΐζων καὶ ὄχι λαμβάνων παρ' ἄλλων τὸ φῶς. Καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὑπῆρξεν ἢ αὐτοαλήθεια. Οὐδὲν ἔλαβε παρὰ τοῦ κόσμου, οὐδὲν ἐσπούδασεν οὐδὲν ἐφωτίσθη ἄλλὰ μᾶλλον αὐτὸς τὰ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐξήγγειλεν ἡμῖν.

Ἐν τῇ ἡλιακῇ ἀκτίνι συμπεριελήφθησαν εὐαρμόσως ὅλα τὰ χρώματα τῆς Ἰριδος. Καὶ ἐν τῇ Θεανθρώπῳ συνεκεντρώθησαν πᾶσαι αἱ ἀρεταί, αἱ τοὺς ἀγίους τοῦ κόσμου ἐπὶ μέρος κατακομμοῦσαι, ἀπὸ τῆς θεωρίας μέχρι τῆς πράξεως, καὶ ἀπὸ τῆς προσευχῆς μέχρι τῆς ἀγάπης τοῦ κόσμου.

«Γλυκὸν τὸ φῶς καὶ ἀγαθὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ βλέπειν τὸν ἥλιον» ὁ Ἐκκλησιαστής ἀπεφάνθη. Ἀλλὰ ποῖον ποτε ὑπῆρξε γλυκύτερον θέαμα ἀπὸ ἐκεῖνο, τὸ ὅποτον ἀπῆλαυσαν οἱ θεασάμενοι τὴν δόξαν τοῦ Υἱοῦ τῆς Παρθένου καὶ ἐλλαμφθέντες ἀπὸ τὴν θεσπεσίαν φυσιογνωμίαν Του καὶ λιχνισθέντες εἰς τὴν μελίρρυτον λαλίαν Του;

Ἀστέρευτον καὶ ἀδαπάνητον φαίνεται τὸ ἡλιακὸν φῶς. Καὶ τοῦ Σωτήρος ἢ ψυχωσώτηρος ἐνέργεια ἀνεξάντητος εἰς ἔλεος καὶ συγχώρησιν καὶ φωτισμὸν καὶ ἀγάπην ὑπῆρξε. Πλουσίους καὶ πτωχοὺς ἐξ Ἰσου ἐπισκέπτεται ὁ ἥλιος «καὶ οὐκ ἔστιν ὅς ἀποκρυβῆσεται τῆς θέρυμης αὐτοῦ». Παρομοίως καὶ ὁ Λυτρωτής κατήλθε διὰ γὰ σῶσῃ ἐξ Ἰσου καὶ ἁμαρτωλοὺς καὶ δικαίους. «Ὁ γὰρ ἐστὶ προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ».

Πίπτει ἢ ἡλιακὴ ἀκτίς ἐπὶ τῶν ἀκαθάρτων ὁδῶν, ἐπὶ τῶν μεμιασμένων ἐλῶν ἐπὶ τῆς δυσώδους κόπρου, ἀλλ' ἀπόλυτος διατρεῖται. Καὶ ὁ Οὐράνιος Λόγος ἐπεσκέφη τὴν ἁμαρτωλὴν γῆν μας, ἀλλὰ παρέμεινεν ἀκηλίδωτος καὶ πανάχραντος. Συνέφαγε μετὰ τελωνῶν καὶ πορνῶν συνεμίχθη (καὶ συμμιγνύεται ἔτι καὶ νῦν) μετὰ χαρακτήρων χυδαίων ἄλλ' αὐτὸς αὐτοὺς ἐλάμπρυνεν αὐτοὶ δὲν ἐπεσκότισαν αὐτὸν τὸ παράπαν.

Κέντρον τοῦ πλανητικοῦ συστήματος τυγχάνει ὁ ἥλιος καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀντλοῦσιν οἱ πλανήται φῶς, κίνησιν, ζωὴν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι τὸ κέντρον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὁ λίθος ὁ ἀκρογωνιαίος. Ἐν αὐτῇ εὐρήκαν τὴν ἐφαρμοσὴν των αἱ προφητεῖα τῆς Παλαιᾶς, ἐξ αὐτοῦ ἀπέρρυσαν τὰ μυστήρια τῆς Καινῆς. Ἡ ἔλξις ἢ συνέχουσα μυστηριωδῶς τοὺς πλανήτας μετὰ τὸν ἥλιον, αὐτῇ συνέχει μυστηριωδέστερον καὶ πᾶσαν ψυχὴν πιστοῦ πρὸς τὸν Σωτήρα, ἵνα μὴ ἐκσφενδονισθῆ ὁλόως εἰς τὸ κενὸν τῆς ἁμαρτίας. Διότι αὐτὸς εἶπεν: «Ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκυσω πρὸς ἐμαυτὸν.»

Ἰπάρχει ἐν τούτοις μία σπουδαία διαφορά μεταξὺ